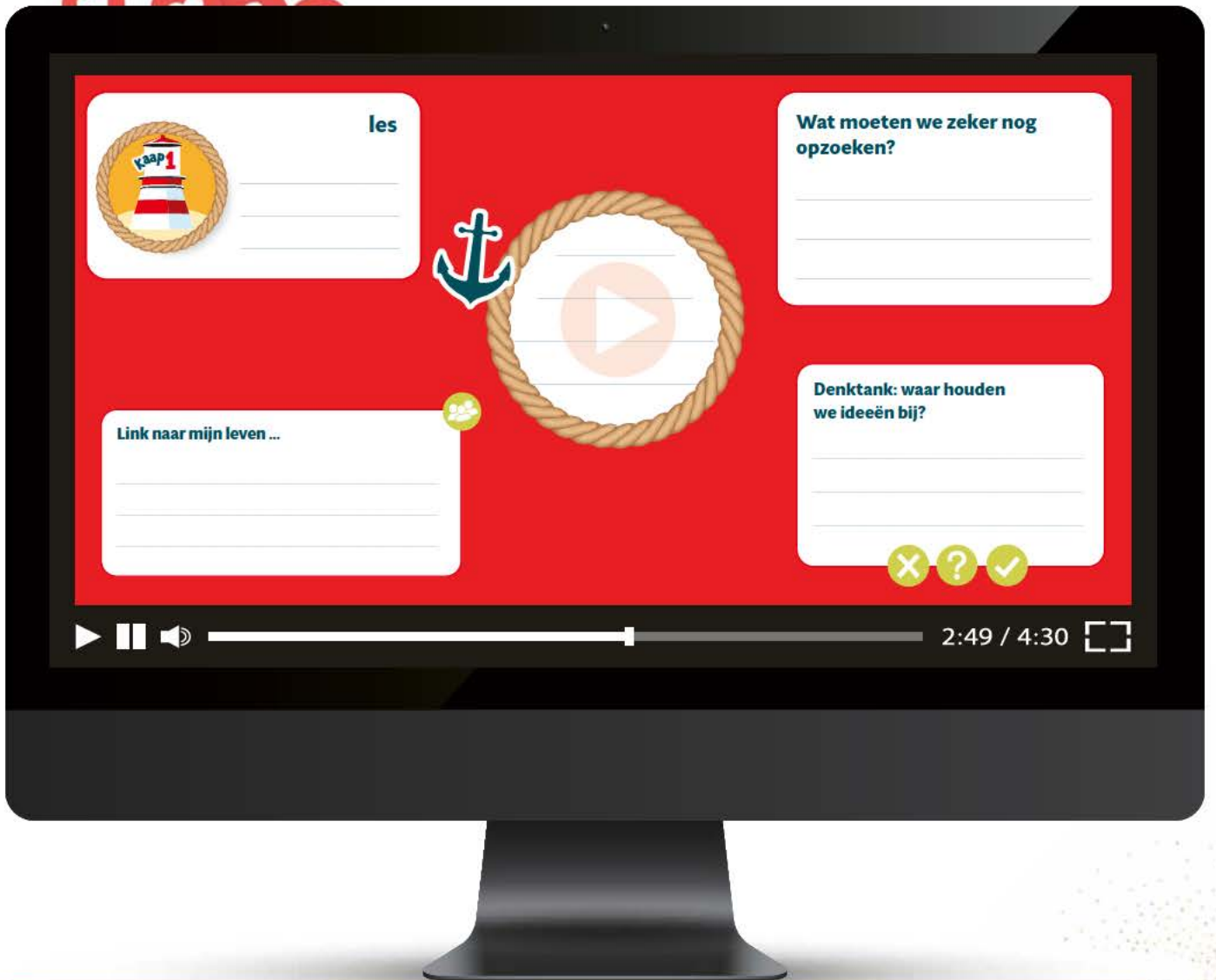

TOEPASSINGEN
LES1 Intro

Naam: _____ Klas: _____ Nummer: _____

1 Getallendictee: noteer de getallen.

58 120	80 402	11 598	7 025	66 066
--------	--------	--------	-------	--------

2 Noteer de getallen op de juiste plaats in de positietabel.

Wie?	naam video	aantal weergaves
JustJade	Grootste speelgoedwinkel	58 433
Ketnet - De vlog van Fée	#1 Welkom in mijn leven	40 337

HD	TD	D	H	T	E
	5	8	4	3	3
	4	0	3	3	7

Wie?	naam video	aantal weergaves
Gloria Vlogt #1	OMG! Ik ben Ketnet-wrapper!	50 285
VTM kids - voetbal	Leer de akka 3 000 met Martijn Debbaut	20 313

HD	TD	D	H	T	E
	5	0	2	8	5
	2	0	3	1	3

3 Vorm de getallen.

1TD3D5H1T3E = 13 513

6D8H1T3E = 6 813

8H4TD8E = 40 808

6E7TD5T3H2D = 72 356

8TD8H3T9E = 80 839

7TD2D4H5E = 72 405

6T8TD = 80 060

6D5H1TD = 16 500

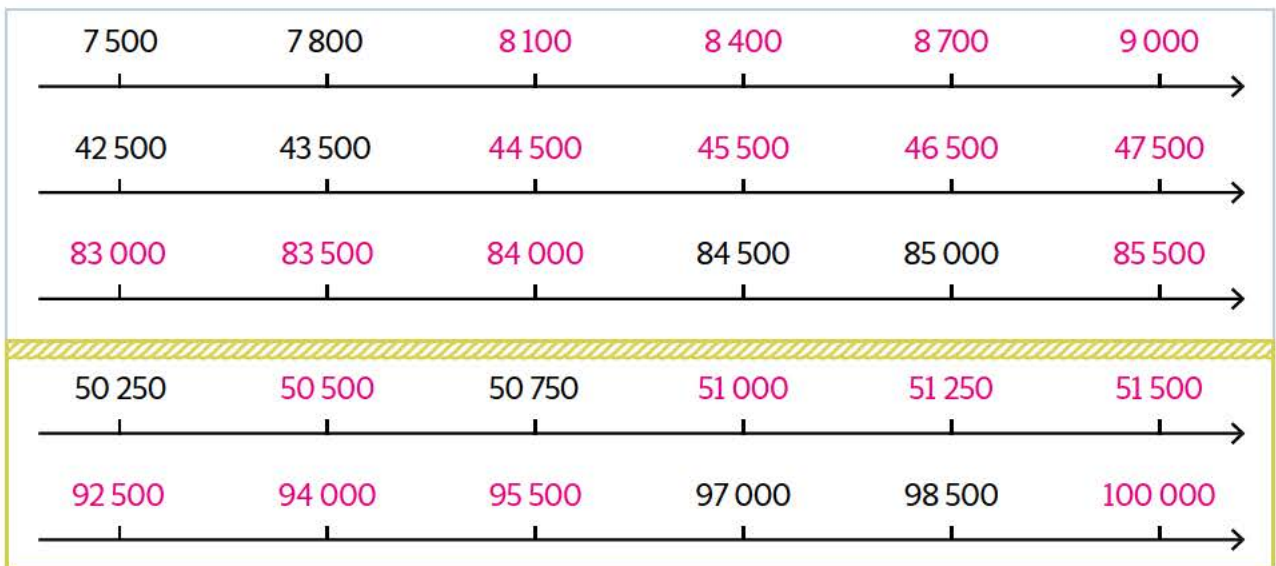
4 Vul aan met HD, TD, D, H, T of E.

54 879 → 7 T

35 921 → 1 E

81 125 → 8 TD

59 372 → 9 D

5
Vul de getallenassen aan.

6
Reken met sprongen.

+ 800	5 600	6 400	7 200	8 000	8 800
- 200	18 500	18 300	18 100	17 900	17 700
+ 3 500	58 000	61 500	65 000	68 500	72 000
- 2 000	87 320	85 320	83 320	81 320	79 320

7
Rangschik de getallen. Let goed op het symbool!

54 545	45 545	54 455	54 554	45 455
$45\ 455 < 45\ 545 < 54\ 455 < 54\ 545 < 54\ 554$				
60 289	60 898	68 909	60 909	68 898
$60\ 289 < 60\ 898 < 60\ 909 < 68\ 898 < 68\ 909$				

8
Lees en vul de getallen in.

 Maak een **zo klein mogelijk** getal met 5 verschillende getallen. → 10 234

 Maak een **zo groot mogelijk** getal met 5 verschillende getallen. → 98 765

 Maak een **zo groot mogelijk** getal met 0, 8, 9, 6 en 7. → 98 760

BEWERKINGEN - HOOFDREKENEN

LES 3 De vier hoofdbewerkingen met natuurlijke getallen tot 10 000

1 Los de optellingen op.

$36 + 22 = 58$

$536 + 22 = 558$

$1536 + 22 = 1558$

$1536 + 422 = 1958$

$71 + 25 = 96$

$871 + 25 = 896$

$4871 + 25 = 4896$

$4871 + 125 = 4996$

$47 + 33 = 80$

$647 + 33 = 680$

$3647 + 33 = 3680$

$3647 + 533 = 4180$

2 Zoek de som.

$2325 + 463 = 2325 + 400 + 60 + 3 = 2788$

$889 + 3009 = 3009 + 800 + 80 + 9 = 3898$

$1205 + 276 + 2795 = 1200 + 2800 + 276 = 4276$

$5841 + 2566 = 5841 + 2000 + 500 + 60 + 6 = 8407$

$2632 + 2989 = 2632 + 2000 + 900 + 80 + 9 = 5621$

$(67 + 1587) + 133 = 1654 + 133 = 1787$

3 Los de aftrekkingen op.

$64 - 21 = 43$

$664 - 21 = 643$

$3664 - 21 = 3643$

$3664 - 521 = 3143$

$85 - 8 = 77$

$385 - 8 = 377$

$6385 - 8 = 6377$

$6385 - 18 = 6367$

$55 - 11 = 44$

$555 - 11 = 544$

$5555 - 11 = 5544$

$5555 - 111 = 5444$

4 Zoek het verschil.

$8552 - 3241 = 8552 - 3000 - 200 - 40 - 1 = 5311$

$3691 - 2811 = 3691 - 2000 - 800 - 10 - 1 = 880$

$7866 - (1678 - 812) = 7866 - 866 = 7000$

$$6\ 021 - 2\ 656 = 6\ 021 - 2\ 000 - 600 - 50 - 6 = 3\ 365$$

$$8\ 422 - 3\ 817 = 8\ 422 - 3\ 000 - 800 - 10 - 7 = 4\ 605$$

$$7\ 768 - (67 + 175 + 33) = 7\ 768 - (175 + 100) = 7\ 768 - 200 - 70 - 5 = 7\ 493$$

5 Los de vermenigvuldigingen op.

$7 \times 6 = 42$	$5 \times 3 = 15$	$9 \times 7 = 63$
$7 \times 60 = 420$	$5 \times 30 = 150$	$9 \times 70 = 630$
$70 \times 60 = 4\ 200$	$50 \times 30 = 1\ 500$	$90 \times 70 = 6\ 300$
$70 \times 600 = 42\ 000$	$50 \times 300 = 15\ 000$	$900 \times 70 = 63\ 000$

6 Zoek het product.

$$14 \times 320 = (10 \times 320) + (4 \times 320) = 3\ 200 + 1\ 280 = 4\ 480$$

$$7 \times 175 = (7 \times 100) + (7 \times 70) + (7 \times 5) = 700 + 490 + 35 = 1\ 225$$

$$22 \times 122 = (20 \times 122) + (2 \times 122) = 2\ 440 + 244 = 2\ 684$$

$$14 \times 625 = (10 \times 625) + (4 \times 625) = 6\ 250 + 2\ 500 = 8\ 750$$

7 Los de delingen op.

$81 : 9 = 9$	$35 : 7 = 5$	$64 : 8 = 8$
$810 : 9 = 90$	$350 : 7 = 50$	$640 : 8 = 80$
$8\ 100 : 9 = 900$	$3\ 500 : 7 = 500$	$6\ 400 : 8 = 800$
$8\ 100 : 90 = 90$	$3\ 500 : 70 = 50$	$6\ 400 : 80 = 80$

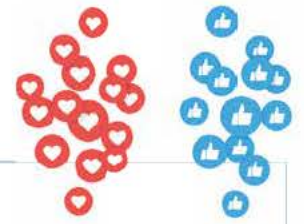
8 Zoek het quotiënt.

$$6\ 318 : 3 = (6\ 000 : 3) + (300 : 3) + (18 : 3) = 2\ 000 + 100 + 6 = 2\ 106$$

$$4\ 072 : 8 = (4\ 000 : 8) + (72 : 8) = 500 + 9 = 509$$

$$2\ 444 : 4 = (2\ 400 : 4) + (40 : 4) + (4 : 4) = 600 + 10 + 1 = 611$$

$$8\ 466 : 6 = (6\ 000 : 6) + (2\ 400 : 6) + (60 : 6) + (6 : 6) = 1\ 000 + 400 + 10 + 1 = 1\ 411$$

Markeer de rekentaal, noteer de bewerking en los op.

Elke bewerking komt 1 keer voor.

Bij mijn 4 567 likes kwamen er deze week 3 013 **bij**. Ik heb er nu ...

$$4\ 567 + 3\ 013 = 4\ 567 + 3\ 000 \left| \begin{array}{l} + 10 \\ 7\ 567 \end{array} \right| + 3 = 7\ 580 \rightarrow 7\ 580 \text{ likes}$$

Mijn vlog bestaat uit 56 **keer** 12 minuten video. Dat is in totaal ...

$$56 \times 12 = (56 \times 10) + (56 \times 2) = 560 + 112 = 672 \rightarrow 672 \text{ minuten}$$

Nike **verdeelt** 5 511 euro aan advertenties onder 11 vloggers. Elke vlogger verdient ...

$$5\ 511 : 11 = (5\ 500 : 11) + (11 : 11) = 500 + 1 = 501 \rightarrow 501 \text{ euro}$$

Maria Star heeft 5 908 volgers, maar door een slechte vlog heeft ze er 851 **minder**.
Nu heeft Maria er nog ...

$$5\ 908 - 851 = 5\ 908 - 800 \left| \begin{array}{l} - 50 \\ 5\ 108 \end{array} \right| - 1 = 5\ 057 \rightarrow 5\ 057 \text{ volgers}$$

10

Vlog vlogger vlogst - Los de vraagstukken op.

Marie heeft 4 581 volgers meer dan vorig jaar. Vorig jaar had ze er 3 525.

V₁ Hoeveel volgers heeft ze nu?

$$\mathbf{B_1} \quad 4\ 581 + 3\ 525 = 4\ 581 + 3\ 000 \left| \begin{array}{l} + 500 \\ 7\ 581 \end{array} \right| + 20 \left| \begin{array}{l} + 5 \\ 8\ 081 \end{array} \right| + 5 = 8\ 106$$

A₁ Ze heeft 8 106 volgers. ✓

V₂ Hoever is ze nog verwijderd van de 10 000?

$$\mathbf{B_2} \quad 10\ 000 - 8\ 106 = 10\ 000 - 8\ 000 \left| \begin{array}{l} - 100 \\ 2\ 000 \end{array} \right| - 6 \left| \begin{array}{l} 1\ 900 \end{array} \right| = 1\ 894$$

A₂ Ze heeft nog 1 894 volgers nodig. ✓

Haar laatste zomervlog werd elke dag gemiddeld 133 keer bekeken.

V Hoeveel keer werd haar laatste zomervlog in een week bekeken?

$$\mathbf{B} \quad 133 \times 7 = (100 \times 7) + (30 \times 7) + (3 \times 7) = 700 + 210 + 21 = 931$$

A Haar laatste vlog werd 931 keer bekeken. ✓

Niet elke video wordt door veel mensen bekeken. De video over haar eerste schooldag werd in een week tijd 252 keer bekeken.

V Hoeveel keer was dit gemiddeld per dag?

$$\mathbf{B} \quad 252 : 7 = (210 : 7) + (42 : 7) = 30 + 6 = 36$$

A Het werd gemiddeld 36 keer per dag bekeken. ✓

BEWERKINGEN – CIJFEREN

LES 4 Optellen en aftrekken met natuurlijke getallen tot 10 000

**Vlogger Brehim K heeft met zijn vorige video 6 356 likes.
Zijn laatste video is niet zo'n succes: 2 834 likes.
Hoeveel likes kreeg Brehim K met beide video's samen?
Reken uit en noteer de begrippen 'term' en 'som' op de juiste plaats.
Vergelijk de oplossing met de schatting.**

Ik schat: $bv. 6\ 000 + 3\ 000 = 9\ 000$

	TD	D	H	T	E	
		1		1		
		6	3	5	6	→ term
+		2	8	3	4	→ term
		9	1	9	0	→ som

**Brehim K heeft 9 567 volgers.
Kamplaidster Kaicey heeft minder volgers. Zij heeft 5 829 volgers. Hoeveel volgers heeft ze minder?
Reken uit en noteer de begrippen 'aftrektal', 'aftrekker' en 'verschil' op de juiste plaats. Vergelijk de oplossing met de schatting.**

Ik schat: $bv. 9\ 500 - 6\ 000 = 3\ 500$

	TD	D	H	T	E	
		8	15	5	17	
		9	5	6	7	→ aftrektal
-		5	8	2	9	→ aftrekker
		3	7	3	8	→ verschil

1

Bereken de som. Controleer achteraf met de ZRM.

$7541 + 1975 = 9516$

	D	H	T	E
	1	1		
	7	5	4	1
	1	9	7	5
+	9	5	1	6

$5932 + 1548 = 7480$

	D	H	T	E
	1		1	
	5	9	3	2
	1	5	4	8
+	7	4	8	0

$7328 + 2593 = 9921$

	D	H	T	E
		1	1	
	7	3	2	8
	2	5	9	3
+	9	9	2	1

2

Bereken het verschil. Controleer achteraf met de ZRM.

$7847 - 5556 = 2291$

	D	H	T	E
		7	14	
	7	8	4	7
	5	5	5	6
-	2	2	9	1

$8489 - 6743 = 1746$

	D	H	T	E
	7	14		
	8	4	8	9
	6	7	4	3
-	1	7	4	6

$7514 - 5387 = 2127$

	D	H	T	E
		4	10	14
	7	5	1	4
	5	3	8	7
-	2	1	2	7

3

Noteer de opgave correct onder elkaar en bereken. Let op het bewerkingsteken! Vergelijk de oplossing met je schatting.

$6321 + 3679 = 10000$

Ik schat: bv. $6000 + 4000 = 10000$

	D	H	T	E
	1	1	1	1
		6	3	2
		3	6	7
+	1	0	0	0

$4678 - 4529 = 149$

Ik schat: bv. $4700 - 4500 = 200$

	D	H	T	E
			6	18
	4	6	7	8
	4	5	2	9
-	0	1	4	9

$4\ 089 + 4\ 602 = 8\ 691$

Ik schat: bv. $4\ 000 + 4\ 600 = 8\ 600$

	TD	D	H	T	E
				1	
		4	0	8	9
		4	6	0	2
+		8	6	9	1

$7\ 234 - 5\ 208 = 2\ 026$

Ik schat: bv. $7\ 200 - 5\ 200 = 2\ 000$

	TD	D	H	T	E
				2	14
		7	2	3	4
		5	2	0	8
-		2	0	2	6

4

Los de oefeningen al cijferend op.

Vermeerder 5 899 met 2 067 en 548. Dat is 8 514.

5 735 minder dan 8 304 is 2 569.

Het verschil tussen 10 000 en de som van 7 315 en 1 978 is 707.

$$\begin{array}{r}
 1\ 2\ 2 \\
 5\ 8\ 9\ 9 \\
 2\ 0\ 6\ 7 \\
 + \quad 5\ 4\ 8 \\
 \hline
 8\ 5\ 1\ 4
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 1\ 1 \\
 7\ 3\ 1\ 5 \\
 + \quad 1\ 9\ 7\ 8 \\
 \hline
 9\ 2\ 9\ 3
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 12\ 9 \\
 7\ ~~3~~\ ~~0~~\ 14 \\
 ~~8~~\ ~~7~~\ ~~3~~\ ~~5~~ \\
 - \quad 5\ 7\ 3\ 5 \\
 \hline
 2\ 5\ 6\ 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 9\ 9\ 9 \\
 0\ ~~3~~\ ~~2~~\ ~~1~~\ 10 \\
 1\ ~~0~~\ ~~0~~\ ~~0~~\ ~~0~~ \\
 - \quad 9\ 2\ 9\ 3 \\
 \hline
 0\ 0\ 7\ 0\ 7
 \end{array}$$

BEWERKINGEN - CIJFEREN

LES 5 Vermenigvuldigen en delen van natuurlijke getallen tot 10 000

1

Zoek het product. Schat eerst. Vergelijk de oplossing met je schatting. Benoem met de juiste begrippen.

$35 \times 243 = 8505$

Ik schat: $bv. 40 \times 200 = 8000$

		2	4	3
x			3	5
	1	2	1	5
	7	2	9	0
+	8	5	0	5

vermenigvuldigtal

vermenigvuldiger

product

2

Zoek het quotiënt. Schat eerst. Vergelijk de oplossing met je schatting. Benoem met de juiste begrippen.

$2345 : 8 = q 293 \quad r 1$

Ik schat: $2400 : 8 = 300$

←	2	3	4	5	8	→	
-	1	6			2	9	3
		7	4				
-		7	2				
			2	5			
-			2	4			
				1			

deeltal

deler

quotiënt

rest

$5 \times 8 = 40$
 $10 \times 8 = 80$

3

Bereken. Controleer achteraf met de ZRM.

$32 \times 282 = 9024$

	2	8	2	
x		3	2	
	1	5	6	4
	8	4	6	0
+	9	0	2	4

$19 \times 471 = 8949$

	4	7	1	
x		1	9	
	4	2	3	9
	4	7	1	0
+	8	9	4	9

$9563 : 6 = q$ 1593 r 5

	9	5	6	3	6			
-	6				1	5	9	3
	3	5						
-	3	0						
		5	6					
-		5	4					
			2	3				
			1	8				
				5				

$5 \times 6 = 30$
 $10 \times 6 = 60$

$7331 : 8 = q$ 916 r 3

	7	3	3	1	8			
-	7	2			9	1	6	
		1	3					
-			8					
			5	1				
-			4	8				
				3				

$5 \times 8 = 40$
 $10 \times 8 = 80$

$24 \times 345 =$ 8280

		3	4	5
x			2	4
	1	3	8	0
+	6	9	0	0
	8	2	8	0

~~2~~
~~1~~
~~3~~
~~8~~

$7043 : 5 = q$ 1408 r 3

	7	0	4	3	5			
-	5				1	4	0	8
	2	0						
-	2	0						
		0	4					
-			0					
			4	3				
-			4	0				
				3				

$5 \times 5 = 25$
 $10 \times 5 = 50$

4

Noteer de bewerkingen en los ze op met behulp van je kladschrift.

De opa van Kijan spaarde 24 maanden lang elke maand € 378. Hij wil dit graag verdelen onder zijn 7 kleinkinderen.

V Hoeveel krijgt elk kleinkind? _____

B₁ $378 \times 24 = 9072$ _____

B₂ $9072 : 7 = 1296$ _____

A Elk kleinkind krijgt 1296 euro.

MEETKUNDE

LES 6 Ruimtelijke oriëntatie: plaats, richting en gezichtspunten

1

Dit is het **bovenaanzicht**. Wat is het juiste **vooraanzicht**? Kruis aan.

	☒	☐	☐

2

Dit is het **vooraanzicht**. Duid aan met de juiste letter in het vakje.

B: bovenaanzicht
L: linkeraanzicht

R: rechteraanzicht
A: achteraanzicht

	☐	☐	☐	☐
	R	B	A	L

3

Welk **bovenaanzicht** hoort bij dit **vooraanzicht**? Kruis aan.

	☒	☐	☐

4

Dit is het **bovenaanzicht**. Teken een passend **vooraanzicht**.

MEETKUNDE

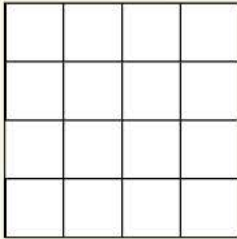
LES 7 Ruimtelijke oriëntatie: handelen met blokken - standpunten en aanzichten

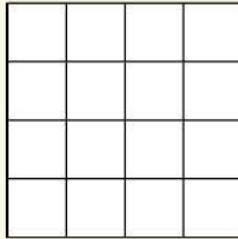
Oplossing afhankelijk van blokkenbouwsel

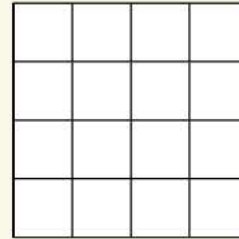
POST A: Teken de gevraagde aanzichten van dit blokkenbouwsel.

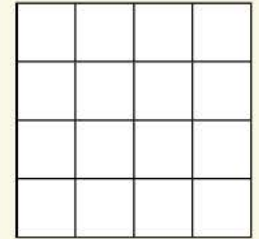
vooraanzicht

linkerzijaanzicht

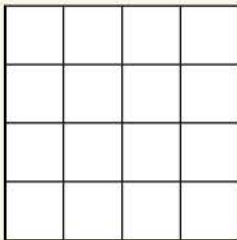
rechterzijaanzicht

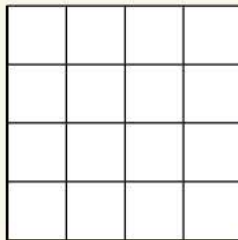
bovenaanzicht

Oplossing afhankelijk van blokkenbouwsel

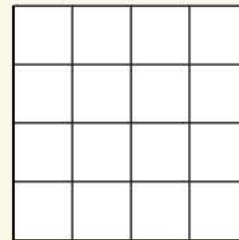
POST B: Teken de gevraagde aanzichten en het grondplan/hogteplan van dit blokkenbouwsel.

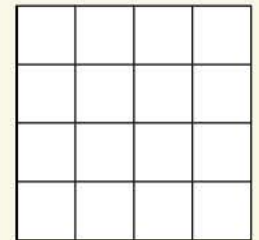
vooraanzicht

linkerzijaanzicht

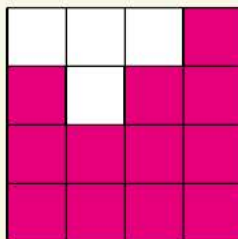
rechterzijaanzicht

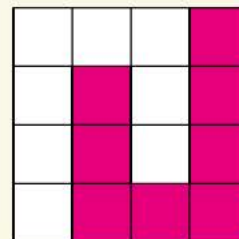
grondplan/
hogteplan

POST C: Bouw het blokkenbouwsel na en teken de gevraagde aanzichten.

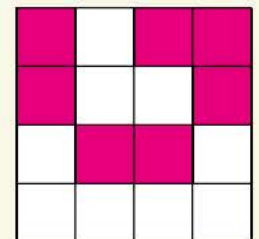
3		2	4
1			1
	2	3	

vooraanzicht

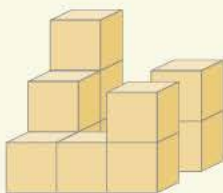
rechterzijaanzicht

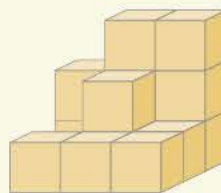
bovenaanzicht

Hoeveel blokken telt dit bouwsel? 16

POST D: Hoeveel blokken tellen volgende bouwsels? Hulp nodig? Bouw dan de bouwsels na.

11 blokken

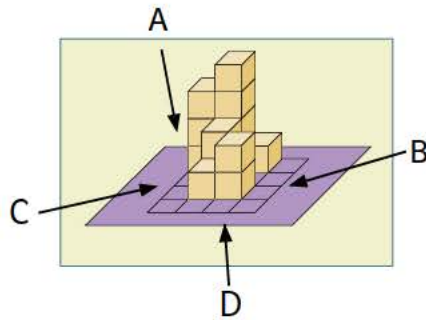
14 blokken

10 blokken

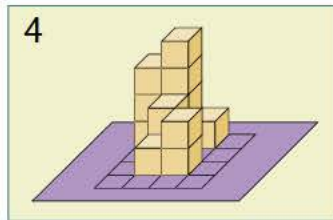
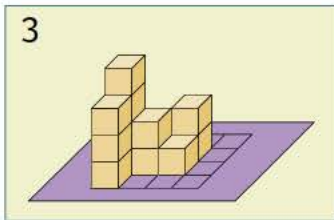
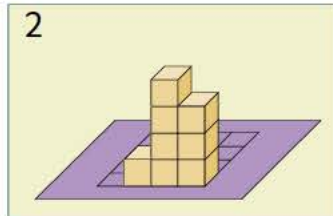
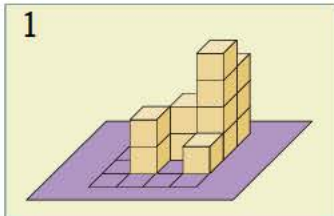
1

Blokkenbouwsel: welke foto hoort bij welke pijl?

Schrijf de bijhorende letter

- 1: B
- 2: A
- 3: C
- 4: D

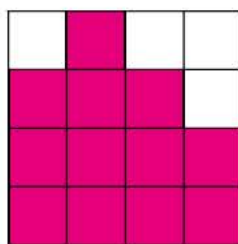
Teken het **grondplan**/hoogteplan van het blokkenbouwsel.

3	4	1	
	2		
	1	2	

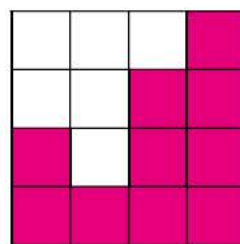
2

Maak de bouwsels die bij de grondplannen/hoogteplannen horen en teken de aanzichten. Lukt het ook zonder te bouwen?

3	4	1	2
1	2	3	
1	1		
2			

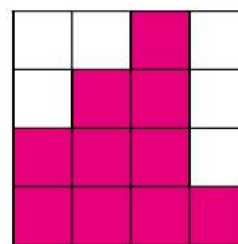

vooraanzicht

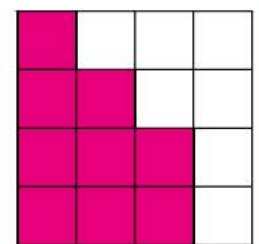

rechterzijaanzicht

2	3	4	1
1	2	3	1
1	1	2	1

vooraanzicht

linkerzijaanzicht

GETALLENKENNIS

LES 8 Kommagetallen tot 0,001

1 Getallendictee: noteer de getallen.

238,51	2 000,541	512,08	5 478,90	1 011,011
--------	-----------	--------	----------	-----------

2 Lees de getallen en plaats ze in de positietabel.

	D	H	T	E	,	t	h	d	
48 eenheden en 15 honderdste			4	8	,	1	5		= 48,15
8H3T4t9h3d		8	3	0	,	4	9	3	= 830,493

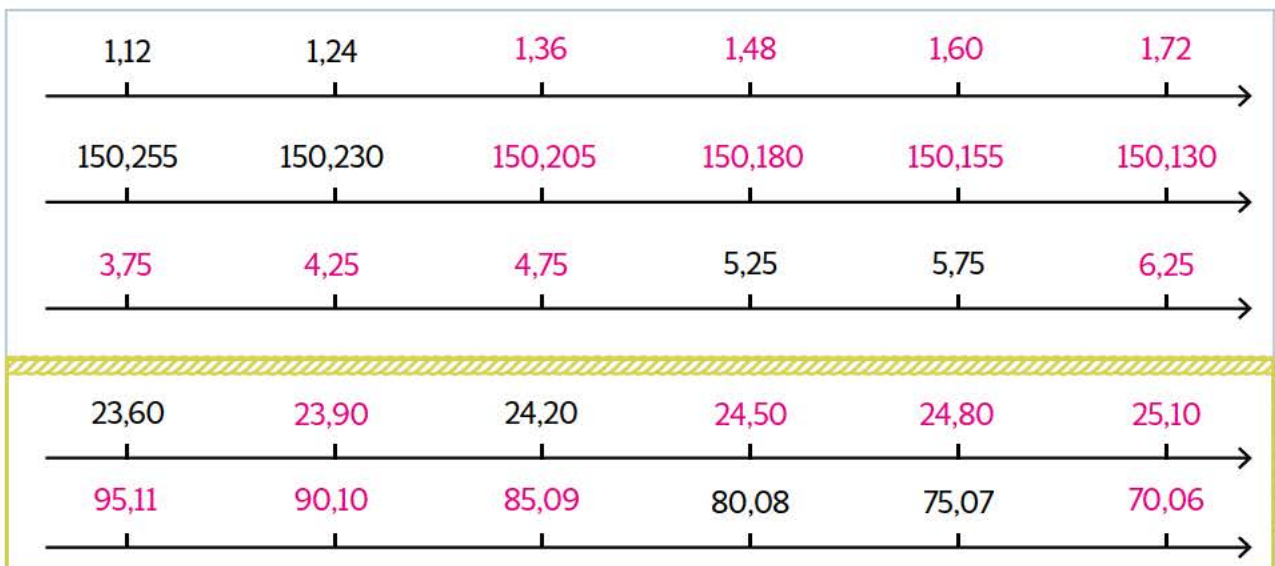
3 Vorm de getallen.

4H3T5E6t1h = 435,61	8T3t = 80,3
8E3t2h7d = 8,327	8D3H8E8d = 8308,008
8d5E = 5,008	8T14h = 80,14
5H6d1t8E = 508,106	6d5H9D1t = 9500,106

4 Vul aan met D, H, T, E, t, h of d.

810,17 → 7 h	774,158 → 8 d
41,258 → 1 E	112,9 → 9 t

5 Vul de getallenassen aan.

6

Reken met sprongen.

+ 0,5	18,22	18,72	19,22	19,72	20,22
- 1,25	325,50	324,25	323,00	321,75	320,50

+ 10,1	288,2	298,3	308,4	318,5	328,6
- 1,5	25	23,5	22	20,5	19

7

Rangschik de getallen. Let goed op het symbool!

125,25	152,25	125,52	152,52	155,55	
<u>125,25</u> < <u>125,52</u> < <u>152,25</u> < <u>152,52</u> < <u>155,55</u>					

83	82,99	83,99	83,1	82,1	
<u>83,99</u> > <u>83,1</u> > <u>83</u> > <u>82,99</u> > <u>82,1</u>					

8

Vorm met de cijfers 4, 5, 6 en 7 alle getallen die mogelijk zijn. De getallen bevatten steeds alle vier de cijfers en zijn kleiner dan 5. Rangschik ze van klein naar groot.

getallen: 4,567 / 4,576 / 4,657 / 4,675 / 4,756 / 4,765

rangschikken: 4,567 < 4,576 < 4,657 < 4,675 < 4,756 < 4,765

9

Rond af tot op de rang van de eenheden.

5,75 → <u>6</u>	21,3 → <u>21</u>

89,91 → <u>90</u>	71,19 → <u>71</u>

10

Lees en vul de getallen in.

Maak het **grootst mogelijk** kommagetal met 3 cijfers na de komma met 3, 4, 0 en 9

→ 9,430

Maak het **kleinst mogelijk** kommagetal met 3 cijfers na de komma met 2, 8, 4, 5 en 6

→ 24,568

6 honderdste **meer dan** 56,844 → 56,904

BEWERKINGEN - HOOFDREKENEN

LES 9 Optellen en aftrekken met kommagetallen tot 0,001

1

Bereken de som.

$$14,8 + 5,2 = \begin{array}{r} 14,8 + 5 \\ \hline 19,8 \end{array} + 0,2 = 20$$

$$302,1 + 33,54 = \begin{array}{r} 302,1 + 33 \\ \hline 335,10 \end{array} + 0,54 = 335,64$$

$$114,8 + 63,66 = \begin{array}{r} 114,80 + 63 \\ \hline 177,80 \end{array} + 0,66 = 178,46$$

$$744 + 112,256 = \begin{array}{r} 744 + 112 \\ \hline 856 \end{array} + 0,256 = 856,256$$

$$48,48 + 21,9 = \begin{array}{r} 48,48 + 21 \\ \hline 69,48 \end{array} + 0,90 = 70,38$$

$$77,05 + 22,8 = \begin{array}{r} 77,05 + 22 \\ \hline 99,05 \end{array} + 0,80 = 99,85$$

$$188,7 + 30,056 = \begin{array}{r} 188,70 + 30 \\ \hline 218,700 \end{array} + 0,056 = 218,756$$

$$84,84 + 21,212 = \begin{array}{r} 84,84 + 21 \\ \hline 105,840 \end{array} + 0,212 = 106,052$$

$$3\ 004,14 + 222,9 = \begin{array}{r} 3\ 004,14 + 222 \\ \hline 3\ 226,14 \end{array} + 0,90 = 3\ 227,04$$

2

Bereken het verschil.

$$85,5 - 22,3 = \begin{array}{r} 85,5 - 22 \\ \hline 63,5 \end{array} - 0,3 = 63,2$$

$$101,85 - 15,8 = \begin{array}{r} 101,85 - 15 \\ \hline 86,85 \end{array} - 0,80 = 86,05$$

$$332 - 26,88 = \begin{array}{r} 332 - 26 \\ \hline 306 \end{array} - 0,88 = 305,12$$

$$745,1 - 41,52 = \begin{array}{r} 745,10 - 41 \\ \hline 704,10 \end{array} - 0,52 = 703,58$$

$$8\ 956 - 800,541 = \begin{array}{r} 8\ 956 - 800 \\ \hline 8\ 156 \end{array} - 0,541 = 8\ 155,459$$

$$879,5 - 68,88 = \begin{array}{r} 879,5 - 68 \\ \hline 811,50 \end{array} - 0,88 = 810,62$$

$$3\ 000 - 95,95 = \begin{array}{r} 3\ 000 - 95 \\ \hline 2\ 905 \end{array} - 0,95 = 2\ 904,05$$

$$256,256 - 68,02 = \begin{array}{r} 256,256 - 68 \\ \hline 188,256 \end{array} - 0,020 = 188,236$$

$$25\ 321 - 866,12 = \begin{array}{r} 25\ 321 - 866 \\ \hline 24\ 455 \end{array} - 0,12 = 24\ 454,88$$

3

Lees en los op.

Wat is het **verschil** tussen 25,52 en 19,99?

$$\begin{array}{r} 25,52 - 20 \\ \hline 5,52 \end{array} + 0,01 = 5,53$$

Wat is de **som** van 213 en 56,84?

$$\begin{array}{r} 213 + 56 \\ \hline 269,00 \end{array} + 0,84 = 269,84$$

Ik moet € 56,77 betalen. Hoeveel **krijg** ik **terug** van € 80?

$$\begin{array}{r} 80 - 56 \\ \hline 24,00 \end{array} - 0,77 = 23,23 \rightarrow \text{€ } 23,23$$

4

Lees en los op.

De kassa in de winkel laat het even afweten.

V Hoeveel moet ik betalen als ik een T-shirt voor € 48,15, een trui voor € 85,85 en een broek voor € 112 wil kopen?

B $48,15 + 85,85 + 112 = 48,15 + 85 + 0,85 + 112 = 246$

$$\begin{array}{r} 48,15 + 85,85 + 112 \\ \hline 133,15 \quad 134 \end{array}$$

A In totaal moet ik 246 euro betalen.

Op mijn bankrekening staat € 360,80.

V Hoeveel heb ik nog over na mijn aankopen?

B $360,80 - 246 = 360,80 - 200 - 40 - 6 = 114,80$

$$\begin{array}{r} 360,80 - 246 \\ \hline 160,80 \quad 120,80 \end{array}$$

A Ik heb nog 114,80 euro op mijn rekening staan.

BEWERKINGEN - HOOFDREKENEN

LES 10 Vermenigvuldigen en delen van een kommagetal tot 0,001 met/door een natuurlijk getal

1

Los de maaltafels op.

$4 \times 8 = 32$

$6 \times 4 = 24$

$3 \times 9 = 27$

$5 \times 7 = 35$

$2 \times 9 = 18$

$5 \times 5 = 25$

$4 \times 2 = 8$

$7 \times 9 = 63$

$7 \times 8 = 56$

$8 \times 8 = 64$

$7 \times 3 = 21$

$6 \times 6 = 36$

2

Los op. Noteer tussenstappen.

$3 \times 0,5 = 3 \times 5 \text{ t} = 15 \text{ t} = 1,5$

$8 \times 0,005 = 8 \times 5 \text{ d} = 40 \text{ d} = 0,040$

$7 \times 0,8 = 7 \times 8 \text{ t} = 56 \text{ t} = 5,6$

$0,22 \times 3 = 22 \text{ h} \times 3 = 66 \text{ h} = 0,66$

$0,07 \times 6 = 7 \text{ h} \times 6 = 42 \text{ h} = 0,42$

$4 \times 0,12 = 4 \times 12 \text{ h} = 48 \text{ h} = 0,48$

$5 \times 0,12 = 5 \times 12 \text{ h} = 60 \text{ h} = 0,60$

$7 \times 0,111 = 7 \times 111 \text{ d} = 777 \text{ d} = 0,777$

$9 \times 1,3 = (9 \times 1) + (9 \times 3 \text{ t}) = 9 + 27 \text{ t} = 9 + 2,7 = 11,7$

$0,25 \times 7 = (2 \text{ t} \times 7) + (5 \text{ h} \times 7) = 14 \text{ t} + 35 \text{ h} = 1,40 + 0,35 = 1,75$

3

Los op. Splits waar nodig.

$4 \times 1,12 = (4 \times 1) + (4 \times 12 \text{ h}) = 4 + 48 \text{ h} = 4 + 0,48 = 4,48$

$6 \times 0,235 = (6 \times 2 \text{ t}) + (6 \times 3 \text{ h}) + (6 \times 5 \text{ d}) = 12 \text{ t} + 18 \text{ h} + 30 \text{ d} = 1,200 + 0,180 + 0,030 = 1,410$

$4,15 \times 3 = (4 \times 3) + (1 \text{ t} \times 3) + (5 \text{ h} \times 3) = 12 + 0,30 + 0,15 = 12,45$

$1,02 \times 5 = (1 \times 5) + (2 \text{ h} \times 5) = 5 + 10 \text{ h} = 5 + 0,10 = 5,1$

$2 \times 15,07 = (2 \times 15) + (2 \times 7 \text{ h}) = 30 + 14 \text{ h} = 30,14$

$2,23 \times 8 = (2 \times 8) + (2 \text{ t} \times 8) + (3 \text{ h} \times 8) = 16 + 1,60 + 0,24 = 17,84$

$9 \times 148,5 = (9 \times 100) + (9 \times 40) + (9 \times 8) + (9 \times 5 \text{ t}) = 900 + 360 + 72 + 4,5 = 1\,336,5$

$18,56 \times 6 = (10 \times 6) + (8 \times 6) + (5 \text{ t} \times 6) + (6 \text{ h} \times 6) = 60 + 48 + 3 + 0,36 = 111,36$

4

Reken handig.

$$20,23 \times 9 = (20,23 \times 10) - (20,23 \times 1) = 202,3 - 20,23 = 182,07$$

$$5 \times 14,589 = (14,589 \times 10) : 2 = 145,89 : 2 = 72,945$$

$$202,526 \times 11 = (202,526 \times 10) + (202,526 \times 1) = 2\,025,26 + 202,526 = 2\,227,786$$

5

Los de deeltafels op.

$$54 : 9 = 6$$

$$15 : 5 = 3$$

$$49 : 7 = 7$$

$$21 : 7 = 3$$

$$18 : 6 = 3$$

$$64 : 8 = 8$$

$$72 : 9 = 8$$

$$18 : 9 = 2$$

$$24 : 4 = 6$$

$$27 : 3 = 9$$

$$35 : 7 = 5$$

$$32 : 8 = 4$$

6

Los op. Noteer tussenstappen.

$$6,3 : 7 = 63 \text{ t} : 7 = 9 \text{ t} = 0,9$$

$$0,45 : 9 = 45 \text{ h} : 9 = 5 \text{ h} = 0,05$$

$$0,035 : 5 = 35 \text{ d} : 5 = 7 \text{ d} = 0,007$$

$$5,55 : 5 = 555 \text{ h} : 5 = 111 \text{ h} = 1,11$$

$$0,012 : 2 = 12 \text{ d} : 2 = 6 \text{ d} = 0,006$$

$$1,6 : 4 = 16 \text{ t} : 4 = 4 \text{ t} = 0,4$$

$$12,36 : 6 = (12 : 6) + (36 \text{ h} : 6) = 2 + 6 \text{ h} = 2 + 0,06 = 2,06$$

$$35,147 : 7 = (35 : 7) + (14 \text{ h} : 7) + (7 \text{ d} : 7) = 5 + 2 \text{ h} + 1 \text{ d} = 5 + 0,02 + 0,001 = 5,021$$

$$32,04 : 4 = (32 : 4) + (4 \text{ h} : 4) = 8 + 1 \text{ h} = 8 + 0,01 = 8,01$$

$$280,48 : 4 = (280 : 4) + (40 \text{ h} : 4) + (8 \text{ h} : 4) = 70 + 10 \text{ h} + 2 \text{ h} = 70 + 0,10 + 0,02 = 70,12$$

7

Los op. Splits waar nodig.

$$25,9 : 7 = (21 : 7) + (49 \text{ t} : 7) = 3 + 7 \text{ t} = 3 + 0,7 = 3,7$$

$$66,25 : 5 = (50 : 5) + (15 : 5) + (10 \text{ t} : 5) + (25 \text{ h} : 5) = 10 + 3 + 0,2 + 0,05 = 13,25$$

$$59,4 : 6 = (54 : 6) + (54 \text{ t} : 6) = 9 + 9 \text{ t} = 9 + 0,9 = 9,9$$

$$24,36 : 4 = (24 : 4) + (36 \text{ h} : 4) = 6 + 9 \text{ h} = 6 + 0,09 = 6,09$$

$$112,88 : 8 = (80 : 8) + (32 : 8) + (88 \text{ h} : 8) = 10 + 4 + 11 \text{ h} = 10 + 4 + 0,11 = 14,11$$

$$52,8 : 3 = (30 : 3) + (21 : 3) + (18 \text{ t} : 3) = 10 + 7 + 6 \text{ t} = 10 + 7 + 0,6 = 17,6$$

$$100,8 : 9 = (90 : 9) + (9 : 9) + (18 \text{ t} : 9) = 10 + 1 + 2 \text{ t} = 10 + 1 + 0,2 = 11,2$$

$$63,258 : 2 = (60 : 2) + (2 : 2) + (12 \text{ t} : 2) + (58 \text{ d} : 2) = 30 + 1 + 0,600 + 0,029 = 31,629$$

8

Reken handig.

$$889,56 : 4 = (888 : 4) + (12 \text{ t} : 4) + (36 \text{ h} : 4) = 222 + 0,30 + 0,09 = 222,39$$

$$1\,432,12 : 5 = (1\,432,12 : 10) \times 2 = 143,212 \times 2 = 286,424$$

$$416,504 : 8 = (400 : 8) + (16 : 8) + (480 \text{ d} : 8) + (24 \text{ d} : 8) = 50 + 2 + 0,060 + 0,003 = 52,063$$

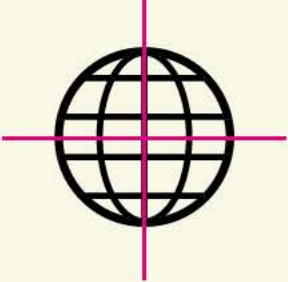

MEETKUNDE

LES 11 Meetkundige relaties: symmetrie en spiegelingen

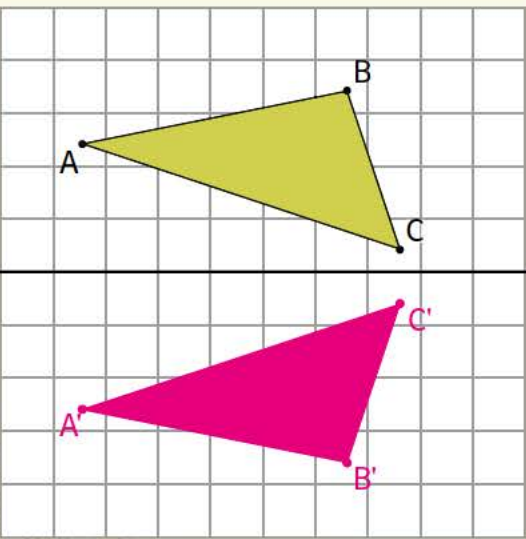
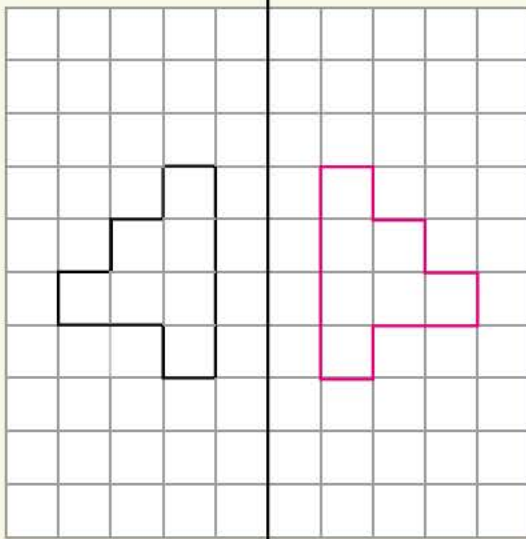

Zijn dit symmetrieassen? Bespreek.

Teken de symmetrieassen.

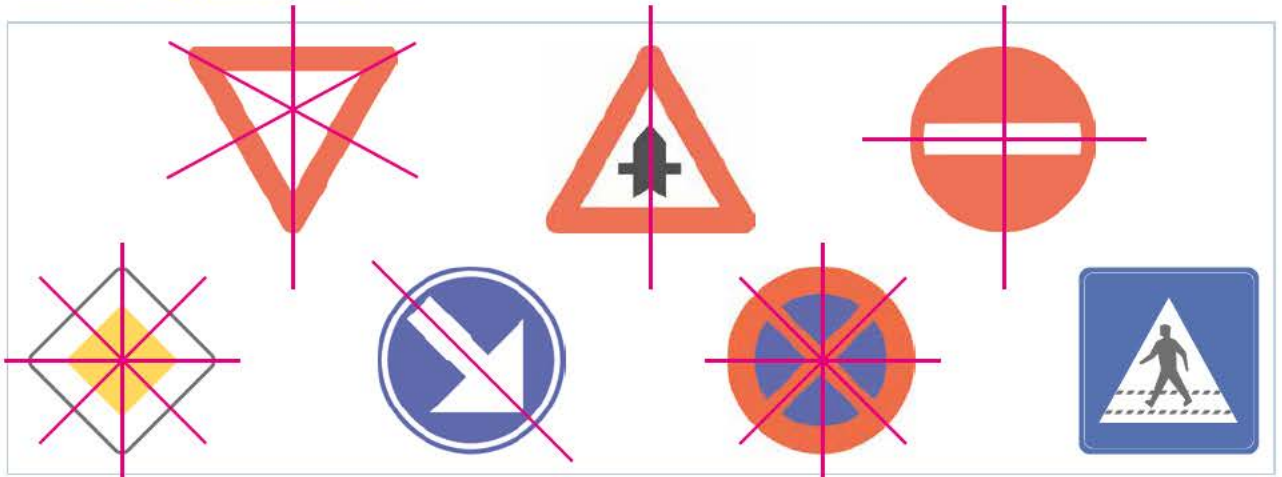
<p>ja</p> 	
---	--

Teken de spiegeling.

	
---	--

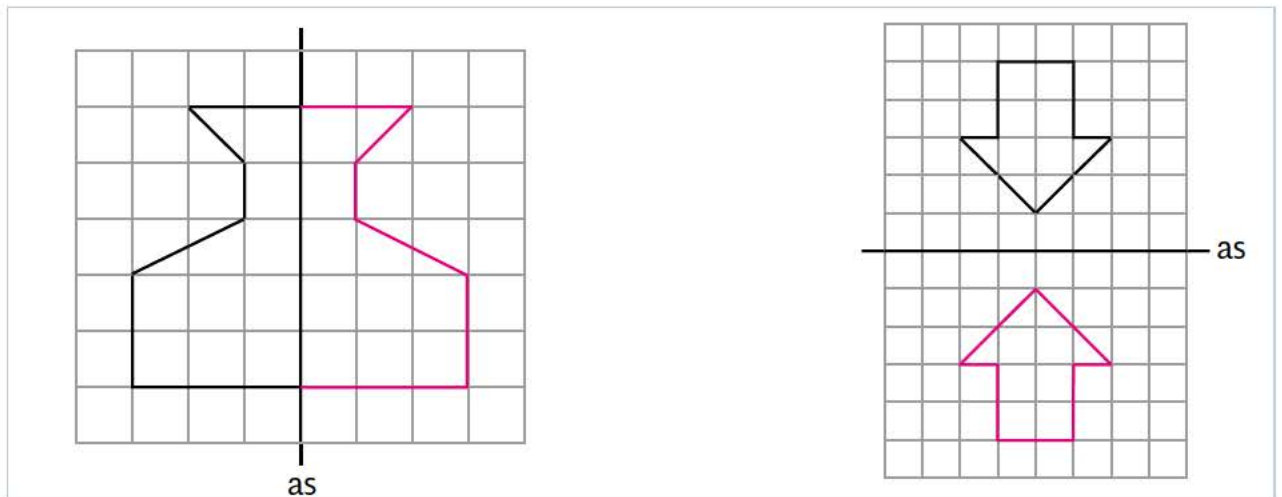
1

Teken alle symmetrieassen.

2

Teken de spiegelingen.

3

Duid symmetrieassen aan waar mogelijk.

Breuken

Hoe zeg ik het?

$\frac{2}{5}$

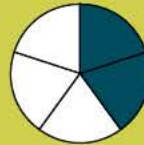
teller = bovenste deel van een breuk
De teller zegt hoeveel delen we van iets/een geheel nemen.

breukstreep

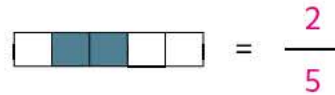
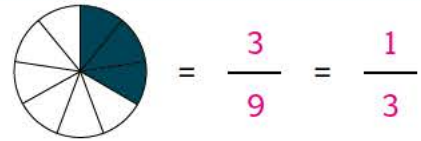
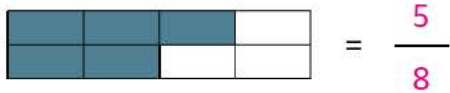
noemer = onderste deel van een breuk
De noemer zegt in hoeveel delen we iets/een geheel verdelen.

Ik lees:

- twee vijfde;
- 2 van de vijf gelijke delen;
- 2 delen van het geheel dat in 5 verdeeld is.

1 Welk deel is gekleurd?

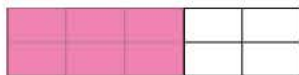
Van breuk naar kommagetal (de noemer is 10, 100 of 1 000)

$$\frac{3}{10} = 3 \text{ t} = 0,3$$

$$\frac{35}{100} = 35 \text{ h} = 0,35$$

$$\frac{375}{1000} = 375 \text{ d} = 0,375$$

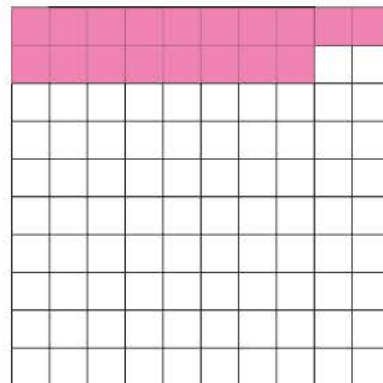
2 Kleur en noteer als een kommagetal.

$$\frac{6}{10} = \underline{0,6}$$

$$\frac{4}{5} = \frac{8}{10} = \underline{0,8}$$

$$\frac{18}{100} = \underline{0,18}$$

3

Zet de breuken om in kommagetallen. Zet een tussenstap waar nodig.

$\frac{3}{10} = \frac{\quad}{\quad} = 0,3$	$\frac{3}{4} = \frac{75}{100} = 0,75$
$\frac{11}{20} = \frac{55}{100} = 0,55$	$\frac{16}{25} = \frac{64}{100} = 0,64$
$\frac{1}{8} = \frac{125}{1000} = 0,125$	$\frac{1}{5} = \frac{2}{10} = 0,2$
$\frac{333}{500} = \frac{666}{1000} = 0,666$	$\frac{48}{100} = \frac{\quad}{\quad} = 0,48$
$\frac{3}{5} = \frac{6}{10} = 0,6$	$\frac{7}{40} = \frac{175}{1000} = 0,175$
$\frac{16}{50} = \frac{32}{100} = 0,32$	$\frac{1}{4} = \frac{25}{100} = 0,25$

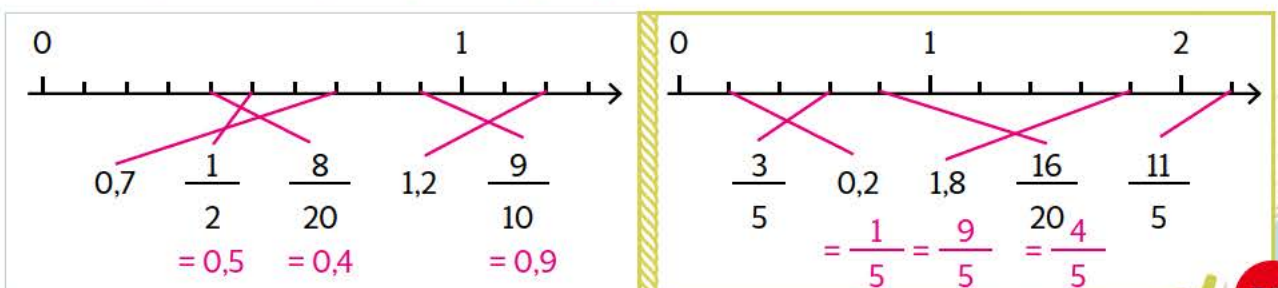
4

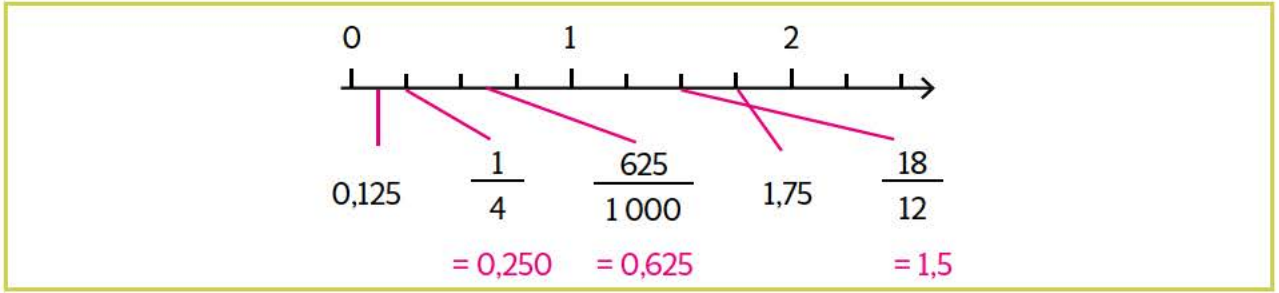
Zet de kommagetallen om in breuken. Vereenvoudig zo veel mogelijk.

$0,60 = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$	$0,105 = \frac{105}{1000} = \frac{21}{200}$
$0,125 = \frac{125}{1000} = \frac{1}{8}$	$0,75 = \frac{75}{100} = \frac{3}{4}$
$0,15 = \frac{15}{100} = \frac{3}{20}$	$1,2 = \frac{12}{10} = \frac{6}{5}$
$0,8 = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$	$0,58 = \frac{58}{100} = \frac{29}{50}$
$0,35 = \frac{35}{100} = \frac{7}{20}$	$5,5 = \frac{55}{10} = \frac{11}{2}$
$0,875 = \frac{875}{1000} = \frac{7}{8}$	$0,326 = \frac{326}{1000} = \frac{163}{500}$

5

Trek een lijn naar de juiste plaats op de getallenas.

6 Rangschik de breuken en kommagetallen. Let op de symbolen.

$\frac{2}{5}$	$\frac{1}{2}$	0,8	$\frac{9}{10}$
$= \frac{4}{10}$	$= \frac{5}{10}$	$= \frac{8}{10}$	$= \frac{9}{10}$

$\frac{3}{4}$	0,755	$\frac{3}{5}$	0,805	$\frac{18}{20}$
$= 0,750$	$= 0,755$	$= 0,600$	$= 0,805$	$= 0,900$

$$\frac{9}{10} > 0,8 > \frac{1}{2} > \frac{2}{5}$$

$$\frac{3}{5} > \frac{3}{4} > 0,755 > 0,805 > \frac{18}{20}$$

$\frac{5}{8}$	0,255	$\frac{356}{500}$	0,55	$\frac{212}{250}$
$= 0,625$	$= 0,255$	$= 0,712$	$= 0,55$	$= 0,848$

$$0,255 > \frac{5}{8} > \frac{356}{500} > 0,8 > \frac{212}{250}$$

7 Zet de breuken om naar kommagetallen en omgekeerd. Vereenvoudig waar mogelijk.

$\frac{4}{20} = \frac{2}{10} = 0,2$	$6,6 = \frac{66}{10} = \frac{33}{5}$
$2,23 = \frac{223}{100}$	$\frac{3}{8} = \frac{375}{1000} = 0,375$
$0,5 = \frac{1}{2}$	$\frac{15}{20} = \frac{75}{100} = 0,75$
$\frac{7}{8} = \frac{875}{1000} = 0,875$	$0,88 = \frac{88}{100} = \frac{22}{25}$
$1,3 = \frac{13}{10}$	$\frac{8}{40} = \frac{2}{10} = 0,2$

BEWERKINGEN - HOOFDREKENEN

LES 14 Vraagstukken over rekenen met kommagetallen tot 0,001

Recept cupcakes - 12 stuks
Vul de tabel aan en los het vraagstuk op.
Noteer tussenstappen in je kladschrift.

ingrediënten	12 stuks	96 stuks
roomboter	0,180 kg	<u>1,44</u> kg
suiker	0,115 kg	<u>0,92</u> kg
suiker voor de topping	0,008 kg	<u>0,064</u> kg
eieren	3,5 eieren	<u>28</u> eieren
bakmeel	0,170 kg	<u>1,36</u> kg
snuifje zout	snuifje zout	snuifje zout

V Hoeveel kg suiker heb je nodig voor 96 stuks?

B $0,92 \text{ kg} + 0,064 \text{ kg} = 0,984 \text{ kg}$

A 0,984 kg ✓

V Hoeveel kg suiker heb ik over uit mijn zak van 1 kg bij 96 stuks?

B $1 \text{ kg} - 0,984 \text{ kg} = 0,016 \text{ kg}$

A 0,016 kg ✓

Recept pannenkoeken - 24 stuks

Vul de tabel aan en los het vraagstuk op. Noteer tussenstappen in je kladschrift.

ingrediënten	8 stuks	24 stuks
tarwebloem	<u>0,32</u> kg	0,960 kg
zout	<u>0,002</u> kg	0,006 kg
middelgrote eieren	<u>2</u> eieren	6 eieren
halfvolle melk	<u>0,575</u> l	1,725 l
roomboter	<u>0,035</u> kg	0,105 kg

V Hoeveel weegt de bloem en roomboter samen als ik 24 stuks maak?

B $0,960 \text{ kg} + 0,105 \text{ kg} = 1,065 \text{ kg}$

A 1,065 kg ✓

V Ik had nog 0,857 kg zout in mijn pot. Hoeveel heb ik nu nog over als ik 8 stuks maak?

B $0,857 \text{ kg} - 0,002 \text{ kg} = 0,855 \text{ kg}$

A 0,855 kg ✓

Siemen en Mariam maken een vlog over het inrichten van hun kamer. Ze hebben jullie hulp nodig bij het kiezen en bij het uitrekenen van de prijzen.

1

Nieuw behangpapier. Bereken de prijs.

Siemen zijn kamer krijgt een make-over. Hij mag beginnen met nieuw behangpapier. Hij wil voor 3 muren een ander behangpapier.

V₁ Wat is de prijs per muur?

B₁ muur 1: $€ 14,10 \times 8 = (€ 14 \times 8) + (€ 0,10 \times 8) = € 112 + € 0,80$

A₁

= € 112,80

€ 112,80

muur 2: $€ 8,55 \times 6 = (€ 8 \times 6) + (€ 0,50 \times 6) + (€ 0,05 \times 6)$

= € 48 + € 3 + € 0,30 = € 51,30

€ 51,30

muur 3: $€ 7,40 \times 4 = (€ 7 \times 4) + (€ 0,40 \times 4) = € 28 + € 1,60$

= € 29,60

€ 29,60

V₂ Wat is de totale prijs?

B₂ $€ 112,80 + € 51,30 + € 29,60 = € 193,70$

A₂ De totale prijs is 193,70 euro.

Ook Mariam mag nieuw behangpapier kiezen voor haar kamer. Reken je even mee?

V₁ Wat is de prijs per muur?

B₁ muur 1: $€ 15,80 \times 6 = (€ 15 \times 6) + (€ 0,80 \times 6) = € 90 + € 4,80$

A₁

= € 94,80

€ 94,80

muur 2: $€ 9,25 \times 9 = (€ 9 \times 9) + (€ 0,20 \times 9) + (€ 0,05 \times 9)$

= € 81 + € 1,80 + € 0,45 = € 83,25

€ 83,25

muur 3: $€ 7,85 \times 3 = (€ 7 \times 3) + (€ 0,80 \times 3) + (€ 0,05 \times 3)$

= € 21 + € 2,40 + € 0,15 = € 23,55

€ 23,55

4

Siemen mag 5 vrienden uitnodigen om zijn nieuwe kamer te komen bekijken en de vlog op te nemen. Mama gaat naar de winkel om enkele zaken te halen.

V Hoeveel zal mama moeten betalen?

Met hoeveel zijn ze samen? 6

	<p>B₁ € 1,15 x 6 = (€ 1 x 6) + (€ 0,10 x 6) + (€ 0,05 x 6) = € 6 + € 0,60 + € 0,30 = € 6,90</p> <p>A₁ € 6,90 ☒</p>
<p>€ 1,15</p>	
	<p>B₂ € 0,60 x 6 = € 3,60</p> <p>A₂ € 3,60 ☒</p>
<p>€ 0,60</p>	
	<p>B₃ € 1,75 x 6 = (€ 1 x 6) + (€ 0,70 x 6) + (€ 0,05 x 6) = € 6 + € 4,20 + € 0,30 = € 10,50</p> <p>A₃ € 10,50 ☒</p>
<p>€ 1,75</p>	

V Hoeveel krijgt mama terug als ze betaalt met een briefje van € 50?

B € 6,90 + € 3,60 + € 10,50 = € 21

€ 50 - € 21 = € 29

A Mama krijgt 29 euro terug.

5

Ook Mariam mag 5 vrienden uitnodigen, maar oma en opa springen ook binnen en smullen mee. Papa gaat naar de winkel om enkele zaken te halen.

V Hoeveel zal papa moeten betalen?

TIP Met hoeveel zijn ze samen? 8

	<p>B₁ € 2,10 x 8 = (€ 2 x 8) + (€ 0,10 x 8)</p> <p>= € 16 + € 0,80 = € 16,80</p> <p>A₁ € 16,80 ☒</p>
<p>€ 2,10</p>	
	<p>B₂ € 0,90 x 8 = € 7,20</p> <p>A₂ € 7,20 ☒</p>
<p>€ 0,90</p>	
	<p>B₃ € 1,85 x 8 = (€ 1 x 8) + (€ 0,8 x 8) +</p> <p>(€ 0,05 x 8) = € 8 + € 6,40 + € 0,40 = € 14,80</p> <p>A₃ € 14,80 ☒</p>
<p>€ 1,85</p>	

V Hoeveel is dit samen?

B € 16,80 + € 7,20 + € 14,80 = € 38,80

A Samen is dit 38,80 euro.

Als cadeau willen oma en opa de helft betalen van de feesthapjes en drankjes.

V Hoeveel moeten oma en opa betalen?

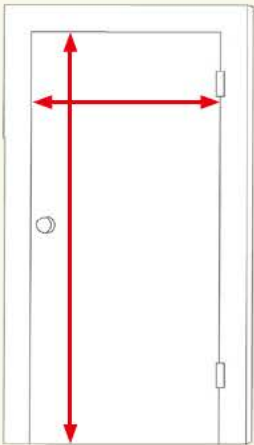
B € 38,80 : 2 = (€ 30 : 2) + (€ 8 : 2) + (€ 0,80 : 2) = € 15 + € 4 + € 0,40 = € 19,40

A Oma en opa moeten 19,40 euro betalen.

klasdeur

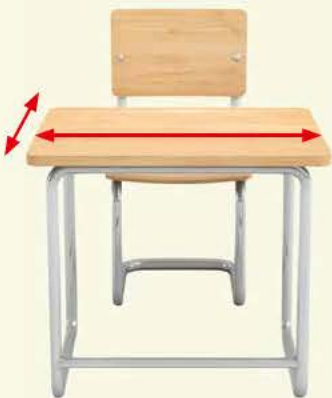
Meet de gevraagde afmetingen.

hoogte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 2 m.
breedte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 1 m.

Bereken de omtrek van de deur.

oplossing afhankelijk van de afmetingen van de deur

schoolbank

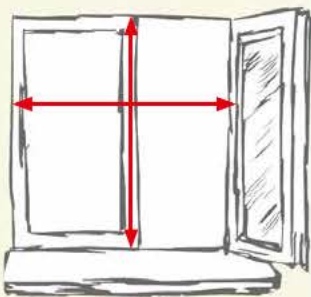

hoogte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 1 m
breedte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 5 dm

Bereken de omtrek van de bank.

oplossing afhankelijk van de afmetingen van de schoolbank

raam

hoogte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 1 m.
breedte	Ik schat : _____ m	Dat is _____ cm
	Ik meet : _____ m	meer/minder dan 1 m.

Bereken de omtrek van het raam.

oplossing afhankelijk van de afmetingen van het raam

Omtrek = som van alle zijden
 = de totale lengte van de buitenzijde van een figuur

Formule omtrek rechthoek:
 $2 \times (l + b)$

$2 \times (3,5 \text{ cm} + 2,5 \text{ cm}) = 12 \text{ cm}$
 6 cm
 → De omtrek is 12 cm.

4

Bereken de omtrek van dit raam.

lengte : 90 cm
 breedte: 80 cm

omtrek = $2 \times (90 \text{ cm} + 80 \text{ cm}) = 340 \text{ cm}$

Er wordt hout besteld als kader voor de ramen.
 Hoeveel m hebben ze minstens nodig voor 4 ramen?

$340 \text{ cm} \times 4 = 1360 \text{ cm} = 13,60 \text{ m}$

5

Vermeerder of verminder. Let op de maateenheden!

$65 \text{ cm} + \underline{35} \text{ cm} = 1 \text{ m}$
 $\underline{\hspace{2cm}} = 100 \text{ cm}$

$33 \text{ dm} - \underline{32} \text{ dm} = 10 \text{ cm}$
 $\underline{\hspace{2cm}} = 1 \text{ dm}$

$230 \text{ m} + \underline{270} \text{ m} = 0,5 \text{ km}$
 $\underline{\hspace{2cm}} = 500 \text{ m}$

$3 \text{ km} - \underline{500} \text{ m} = 2500 \text{ m}$
 $\underline{\hspace{2cm}} = 3000 \text{ m}$

$40 \text{ cm} + \underline{3} \text{ dm} = 0,7 \text{ m}$
 $\underline{4 \text{ dm}} \quad \underline{7 \text{ dm}}$

$0,5 \text{ m} - \underline{4,5} \text{ dm} = 5 \text{ cm}$
 $\underline{5 \text{ dm}} \quad \underline{0,5 \text{ dm}}$

$30 \text{ m} + \underline{1700} \text{ dm} = 0,2 \text{ km}$
 $\underline{300 \text{ dm}} \quad \underline{2000 \text{ dm}}$

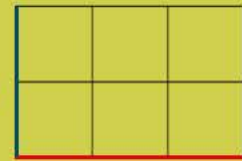
$78 \text{ cm} - \underline{7,6} \text{ dm} = 20 \text{ mm}$
 $\underline{7,8 \text{ dm}} \quad \underline{0,2 \text{ dm}}$

Oppervlakte rechthoek

basis x **hoogte** = **b** x **h**

3 cm x **2 cm** = **6 cm²**

h = 2 cm

b = 3 cm

3

Bereken de oppervlakte van het basketbalveld.

lengte: 28 m

breedte: 15 m

oppervlakte =

28 m x 15 m = 420 m²

V Hoeveel basketvelden kunnen er in 1 km²?

B 1 km² : 420 m² = 1 000 000 m² : 420 m² = 2 380

A Er kunnen 2 380 basketvelden in 1 km²

4

Bereken de oppervlakte van deze smartphone.

lengte: 13,8 cm

breedte: 6,7 cm

oppervlakte =

13,8 cm x 6,7 cm = 92,46 cm²

V Hoeveel cm² is dit meer of minder dan 1 dm²?

B 1 dm² = 100 cm²

100 cm² - 92,46 cm² = 7,54 cm²

A Dit is 7,54 cm² meer/minder dan 1 dm².

BEWERKINGEN - CIJFEREN

LES 17 Optellen en aftrekken met kommagetallen tot 0,001

1

Bereken de som. Controleer de oplossing met je ZRM.

$730,96 + 4\,509,3 =$ <u>5 240,26</u> ✓	$58,23 + 63,925 =$ <u>122,155</u> ✓	$30,45 + 106,7 + 20,678 =$ <u>157,828</u> ✓																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td></td><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>7</td><td>3</td><td>0,</td><td>9</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td>4</td><td>5</td><td>0</td><td>9,</td><td>3</td></tr> <tr><td>+</td><td>5</td><td>2</td><td>4</td><td>0,</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td></tr> </table>	1		1	1				7	3	0,	9	6		4	5	0	9,	3	+	5	2	4	0,	2						6	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>5</td><td>8,</td><td>2</td><td>3</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>6</td><td>3,</td><td>9</td><td>2</td><td>5</td></tr> <tr><td>+</td><td>1</td><td>2</td><td>2,</td><td>1</td><td>5</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> </table>	1	1	1					5	8,	2	3	0		6	3,	9	2	5	+	1	2	2,	1	5						5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>0,</td><td>4</td><td>5</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>6,</td><td>7</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>0,</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>+</td><td>1</td><td>5</td><td>7,</td><td>8</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> </table>			1	1				3	0,	4	5	0	1	0	6,	7	0	0		2	0,	6	7	8	+	1	5	7,	8	2						8
1		1	1																																																																																															
	7	3	0,	9	6																																																																																													
	4	5	0	9,	3																																																																																													
+	5	2	4	0,	2																																																																																													
					6																																																																																													
1	1	1																																																																																																
	5	8,	2	3	0																																																																																													
	6	3,	9	2	5																																																																																													
+	1	2	2,	1	5																																																																																													
					5																																																																																													
		1	1																																																																																															
	3	0,	4	5	0																																																																																													
1	0	6,	7	0	0																																																																																													
	2	0,	6	7	8																																																																																													
+	1	5	7,	8	2																																																																																													
					8																																																																																													

Los de volgende oefeningen op.

$8\,034 + 369,2 + 5,08 =$ <u>8 408,28</u> $4,333 +$ <u>12,09</u> $+ 189,7 =$ 206,123	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td>4,</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td>1</td><td>8</td><td>9,</td><td>7</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>9</td><td>4,</td><td>0</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> </table>	1	1						4,	3	3	3		+	1	8	9,	7	0		1	9	4,	0	3						3																																																
1	1																																																																														
	4,	3	3	3																																																																											
+	1	8	9,	7	0																																																																										
	1	9	4,	0	3																																																																										
					3																																																																										
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>8</td><td>0</td><td>3</td><td>4,</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>3</td><td>6</td><td>9,</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5,</td><td>0</td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td>8</td><td>4</td><td>0</td><td>8,</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> </table>	1	1					8	0	3	4,	0	0			3	6	9,	2					5,	0	+					8		8	4	0	8,	2						8	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>1</td><td>10</td><td></td><td>0</td><td>12</td><td></td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>6,</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>-</td><td>1</td><td>9</td><td>4,</td><td>0</td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr><td></td><td>0</td><td>1</td><td>2,</td><td>0</td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>0</td></tr> </table>	1	10		0	12		1	0	6,	1	2	3	-	1	9	4,	0	3						3		0	1	2,	0	9						0
1	1																																																																														
8	0	3	4,	0	0																																																																										
		3	6	9,	2																																																																										
				5,	0																																																																										
+					8																																																																										
	8	4	0	8,	2																																																																										
					8																																																																										
1	10		0	12																																																																											
1	0	6,	1	2	3																																																																										
-	1	9	4,	0	3																																																																										
					3																																																																										
	0	1	2,	0	9																																																																										
					0																																																																										

2

Bereken het verschil. Controleer de oplossing met je ZRM.

$75,84 - 17,536 =$ <u>58,304</u> ✓	$563,89 - 287,04 =$ <u>276,85</u> ✓	$41,51 - 7,362 =$ <u>34,148</u> ✓																																																																											
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>6</td><td>15</td><td></td><td>3</td><td>10</td></tr> <tr><td>7</td><td>5,</td><td>8</td><td>4</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>7,</td><td>5</td><td>3</td></tr> <tr><td>-</td><td>5</td><td>8,</td><td>3</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> </table>	6	15		3	10	7	5,	8	4	0		1	7,	5	3	-	5	8,	3	0					4	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>4</td><td>15</td><td>13</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>3,</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td></td><td>2</td><td>8</td><td>7,</td><td>0</td></tr> <tr><td>-</td><td>2</td><td>7</td><td>6,</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td></tr> </table>	4	15	13			5	6	3,	8	9		2	8	7,	0	-	2	7	6,	8					5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>3</td><td>11</td><td>4</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr><td>4</td><td>1,</td><td>5</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>7,</td><td>3</td><td>6</td><td>2</td></tr> <tr><td>-</td><td>3</td><td>4,</td><td>1</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>8</td></tr> </table>	3	11	4	10	10	4	1,	5	1	0		7,	3	6	2	-	3	4,	1	4					8
6	15		3	10																																																																									
7	5,	8	4	0																																																																									
	1	7,	5	3																																																																									
-	5	8,	3	0																																																																									
				4																																																																									
4	15	13																																																																											
5	6	3,	8	9																																																																									
	2	8	7,	0																																																																									
-	2	7	6,	8																																																																									
				5																																																																									
3	11	4	10	10																																																																									
4	1,	5	1	0																																																																									
	7,	3	6	2																																																																									
-	3	4,	1	4																																																																									
				8																																																																									

Los de volgende oefeningen op.

$$17 - 5,88 = \underline{11,12}$$

$$305,4 - 199,76 = 105,64$$

		9		
	6	10		
	1	7	0	0
-		5,	8	8
	1	1,	1	2

		9	14	13		
	2	10	4	3		10
	3	0	8	4	0	
-		1	0	5,	6	4
	1	9	9,	7	6	

3

Los op. Controleer de oplossing met je ZRM.

$$46,58 + 13,429 = \underline{60,009}$$

	1	1	1		
	4	6,	5	8	0
+	1	3,	4	2	9
	6	0,	0	0	9

$$84,32 - 34,592 = \underline{49,728}$$

	7	13	12	11	10
	8	4 ,	3	2	0
-	3	4,	5	9	2
	4	9,	7	2	8

$$100,23 - 92,88 = \underline{7,35}$$

	0	9	9	11	13
	1	0 ,	0	2	3
-		9	2,	8	8
	0	0	7,	3	5

$$340,56 + 276,92 = \underline{617,48}$$

	1		1		
	3	4	0,	5	6
+	2	7	6,	9	2
	6	1	7,	4	8

BEWERKINGEN - CIJFEREN

LES 18 Vermenigvuldigen en delen van kommagetallen tot 0,001

1

Plaats de getallen in het rooster. Zoek het **product** of het **quotiënt**.
Let op het bewerkingsteken! Controleer achteraf met de ZRM.

$23,82 \times 52 = \underline{1\ 238,64}$ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td></td><td>2</td><td>3,</td><td>8</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>5</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>x</td><td></td><td>1</td><td>4</td><td>7</td><td>6</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>1</td><td>9</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>+</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>8,</td><td>6</td><td>4</td></tr> </table>			2	3,	8	2						5	2		x		1	4	7	6	4		1	1	9	1	0	0	+	1	2	3	8,	6	4	$47 \times 97,1 = \underline{4\ 563,70}$ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td></td><td>9</td><td>7,</td><td>1</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td>7</td><td></td></tr> <tr><td>x</td><td>1</td><td>1</td><td>6</td><td>1</td><td>7</td><td>9</td><td>7</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>8</td><td>8</td><td>4</td><td>0</td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>3,</td><td>7</td><td></td></tr> </table>			9	7,	1					4	7		x	1	1	6	1	7	9	7		3	8	8	4	0		+	4	5	6	3,	7																																																																													
		2	3,	8	2																																																																																																																																													
				5	2																																																																																																																																													
x		1	4	7	6	4																																																																																																																																												
	1	1	9	1	0	0																																																																																																																																												
+	1	2	3	8,	6	4																																																																																																																																												
		9	7,	1																																																																																																																																														
			4	7																																																																																																																																														
x	1	1	6	1	7	9	7																																																																																																																																											
	3	8	8	4	0																																																																																																																																													
+	4	5	6	3,	7																																																																																																																																													
$35,53 : 6 = q \underline{5,92} \quad r \underline{0,01}$ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td>3</td><td>5,</td><td>5</td><td>3</td><td>6</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td>3</td><td>0</td><td></td><td></td><td>5,</td><td>9</td><td>2</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>5</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td></td><td>5</td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block; margin-top: 10px;"> $5 \times 6 = 30$ $10 \times 6 = 60$ </div>		3	5,	5	3	6			-	3	0			5,	9	2			5	5					-		5	4								1	3				-			1	2								1				$174,31 : 8 = q \underline{21,78} \quad r \underline{0,07}$ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td>1</td><td>7</td><td>4,</td><td>3</td><td>1</td><td>8</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td>1</td><td>6</td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td>1,</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td></td><td></td><td>1</td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td></td><td></td><td>8</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>6</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td></td><td></td><td>5</td><td>6</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>-</td><td></td><td></td><td></td><td>6</td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; display: inline-block; margin-top: 10px;"> $5 \times 8 = 40$ $10 \times 8 = 80$ </div>		1	7	4,	3	1	8			-	1	6				2	1,	7	8			1	4							-			8										6	3						-			5	6										7	1					-				6	4										7				
	3	5,	5	3	6																																																																																																																																													
-	3	0			5,	9	2																																																																																																																																											
		5	5																																																																																																																																															
-		5	4																																																																																																																																															
			1	3																																																																																																																																														
-			1	2																																																																																																																																														
				1																																																																																																																																														
	1	7	4,	3	1	8																																																																																																																																												
-	1	6				2	1,	7	8																																																																																																																																									
		1	4																																																																																																																																															
-			8																																																																																																																																															
			6	3																																																																																																																																														
-			5	6																																																																																																																																														
				7	1																																																																																																																																													
-				6	4																																																																																																																																													
					7																																																																																																																																													

Schat eerst. Maak de oefeningen op een geruit blad of in je kladschrift.

$29 \times 2,605 = \underline{75,545}$	lk schat: $30 \times 2,5 = 75$
$237,45 \times 64 = \underline{15\ 196,80}$	lk schat: $240 \times 65 = 15\ 600$
$970,43 : 7 = q \underline{138,63} \quad r \underline{0,02}$	lk schat: $980 : 7 = 140$
$312,56 : 6 = q \underline{52,09} \quad r \underline{0,02}$	lk schat: $300 : 6 = 50$

oplossing afhankelijk van de glazen en drinkflessen

5 goede redenen om elke dag 1,5 liter water te drinken

1,5 liter water per dag drinken.
Hoeveel A-glazen?

Ik schat: _____

Ik meet: _____

Wat is de precieze inhoud dan van glas A?

Ik schat: _____ cl

Ik bereken: _____ cl

Wat is de precieze inhoud van glas B?

Ik schat: _____ cl

Ik bereken: _____ cl

Hoeveel glazen moeten we van B drinken om 1,5 l te hebben?

Ik schat: _____

Ik bereken: _____

Wat is de inhoud van de drinkfles van _____?

Ik schat: _____ dl

Ik meet: _____ dl

Hoeveel drinkflessen zou je dan per dag moeten leeg drinken?

Ik schat: _____

Ik bereken: _____

oplossing afhankelijk van boekentas, pennenzak en Sloep

Hoe zwaar mag een boekentas wegen?

Neem elk je boekentas en schat het gewicht.

Ik schat: _____ kg

Ik weeg: _____ kg

Mijn boekentas weegt meer/minder dan

$\frac{1}{10}$ van mijn lichaamsgewicht.

Hoeveel weegt een pennenzak?

Ik schat: _____ g

Ik weeg: _____ g

Hoeveel weegt onze 'Sloep'?

Ik schat: _____ g

Ik weeg: _____ g

Zoek op de website van Bpost de informatie die je nodig hebt om de vragen te beantwoorden. oplossing afhankelijk van gewicht brief, postpakket en de huidige prijzen

De juf heeft post. Deze brief wil ze NON PRIOR versturen.

Het is een niet genormaliseerde brief.

Hoeveel bedraagt de waarde van de postzegel?

Massa brief: Ik schat: _____ g

Ik meet: _____ g

Op de brief moet een zegel NON PRIOR van € _____.

De directeur wil dit postpakket STANDAARD versturen naar het adres van Uitgeverij die Keure in Brugge. Hoeveel moet hij betalen?

Massa postpakket: Ik schat: _____ g

Ik meet: _____ g

De directeur moet € _____ betalen om het pakket STANDAARD te versturen.

	l	dl	cl	ml

1 Inhoud. Zet om. Gebruik je tabel indien nodig.

5 l = <u>50</u> dl	500 ml = <u>0,5</u> l	0,07 l = <u>70</u> ml
20 cl = <u>2</u> dl	0,2 dl = <u>2</u> cl	$\frac{1}{4}$ l = <u>25</u> cl
100 ml = <u>1</u> dl	3 cl = <u>30</u> ml	14 ml = 0,14 <u>dl</u>
0,4 l = <u>40</u> cl	80 dl = <u>8</u> l	0,09 l = 0,9 <u>dl</u>

2 Vul de passende maateenheid in.

In 6 flessen water zit 9 <u>l</u> water.	In een drinkfles kan 5 <u>dl</u> water.
Een flacon shampoo bevat 250 <u>ml</u> .	Een eetlepel bevat 1,5 <u>cl</u> olie.

3 Vermeerder of verminder. Let op de maateenheid.

40 cl + 10 cl = <u>5</u> dl	0,5 dl + 45 cl = <u>5</u> dl
= 4 dl = 1 dl	= 4,5 dl
1 l - 8 dl = <u>2</u> dl	3,8 cl - 15 ml = <u>2,3</u> cl
= 10 dl	= 1,5 cl

In een kan zit 75 cl vruchtensap. Julio giet 2 bekers van elk 2 dl vol.

V Hoeveel l zit er nog in de fles?

B $2 \times 2 \text{ dl} = 4 \text{ dl} = 0,4 \text{ l}$

$75 \text{ cl} - 0,4 \text{ l} = 0,75 \text{ l} - 0,4 \text{ l} = 0,35 \text{ l}$

A Er zit nog 0,35 l in de fles.

ton	100 kg	10 kg	kg	100 g	10 g	g

4 Gewicht/massa: Zet om. Gebruik je tabel indien nodig.

4 kg = <u>4 000</u> g	0,45 ton = <u>450</u> kg	$\frac{1}{2}$ ton = <u>500</u> kg
2 ton = <u>2 000</u> kg	300 g = <u>0,3</u> kg	0,009 kg = <u>9</u> g
0,5 kg = <u>500</u> g	7,6 kg = <u>7 600</u> g	8 650 g = <u>8,650</u> kg

5 Vul de passende maateenheid in.

In een klein yoghurtpotje zit 125 g yoghurt.
 De vrachtwagen weegt 3 ton.
 Ik doe 15 g kaas op mijn spaghetti.
 Mijn boekentas weegt 3,8 kg.

6 Vermeerder of verminder. Let op de maateenheid.

400 g + 600 g = <u>1</u> kg = 1 000 g	0,7 kg + 800 g = <u>1,5</u> kg = 0,8 kg
1 ton - 800 kg = <u>200</u> kg = 1 000 kg	$\frac{1}{2}$ ton - 100 kg = <u>400</u> kg = 500 kg

Elsa doet boodschappen.
 Ze koopt 1,5 kg tomaten, 3 appels van elk 200 g, een pak boter van $\frac{1}{4}$ kg en 4 potjes yoghurt van elk 125 g.

V Hoeveel kg weegt haar boodschappentas minstens?

B $1,5 \text{ kg} + (3 \times 200 \text{ g}) + \frac{1}{4} + (4 \times 125 \text{ g})$
 $\frac{600 \text{ g}}{4} \quad 500 \text{ g}$

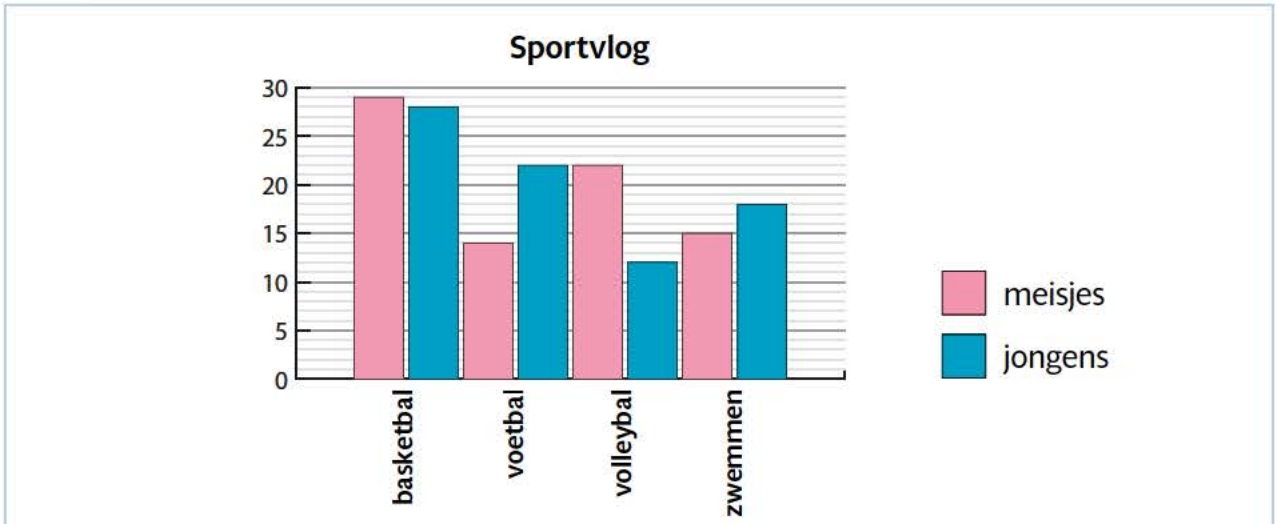
 = 1,5 kg + 0,600 kg + 0,250 kg + 0,500 kg = 2,850 kg

A Haar boodschappentas weegt minstens 2,850 kg.

1

Sportvlog. Lees en los op.

Welke soort grafiek is dit? staafdiagram

40 jongens en 40 meisjes mogen elk 2 sportvlogs kiezen die ze willen bekijken.

Welke sport wordt het meest bekeken door de jongens? basketbal

Welke sporten worden meer door meisjes dan door jongens bekeken? basketbal en volleybal

Welke sport wordt door de jongens het minst bekeken? volleybal

En welke bij de meisjes het minst? voetbal

Welke sport wordt in totaal het meest bekeken? basketbal

Welke sport wordt in totaal het minst bekeken? zwemmen

Doorstreep wat niet past.

Basketbal wordt ~~meer~~/minder/~~gelijk~~ bekeken door jongens dan ~~als~~ door meisjes.

Zwemmen wordt ~~meer~~/minder/~~gelijk~~ bekeken door meisjes dan ~~als~~ door jongens.

2

Zonnepanelen. Lees en los op.

Opbrengst zonnepanelen per maand (kWh)

Maand	Opbrengst (kWh)
jan	88
feb	117
mrt	207
apr	286
mei	288
jun	265
jul	276
aug	245
sep	228
okt	187
nov	102
dec	74

Wat merk je in de lente- en zomermaanden?
meer opbrengst

Hoe komt dit?
mooier weer, langer zon

In welke maand scheen de zon het minst?
december

In welke maand scheen de zon het meest?
mei

Welke soort grafiek is dit? staafdiagram

Waarover gaat deze grafiek?
opbrengst zonnepanelen

Wat staat er op de verticale as? de opbrengst in kWh

Wat staat er op de horizontale as? maand

3

Kaapstad. Lees en los op.

Klimatogram Kaapstad (Zuid-Afrika)
 (Plaats: 33° ZB 18° OL, hoogte: 27 m)

— : temperatuur □ : neerslag

Wat kun je vertellen over de neerslag?
Er is meer neerslag in de zomer.

In welke maand schilder ik best mijn buitenmuren niet?
juni

In welke maand leg ik best mijn tekeningen buiten om te drogen?
februari

Vergelijk het temperatuurverloop van Zuid-Afrika met de situatie in België. Hoe komt dat? Je kunt dit online opzoeken of in een atlas.

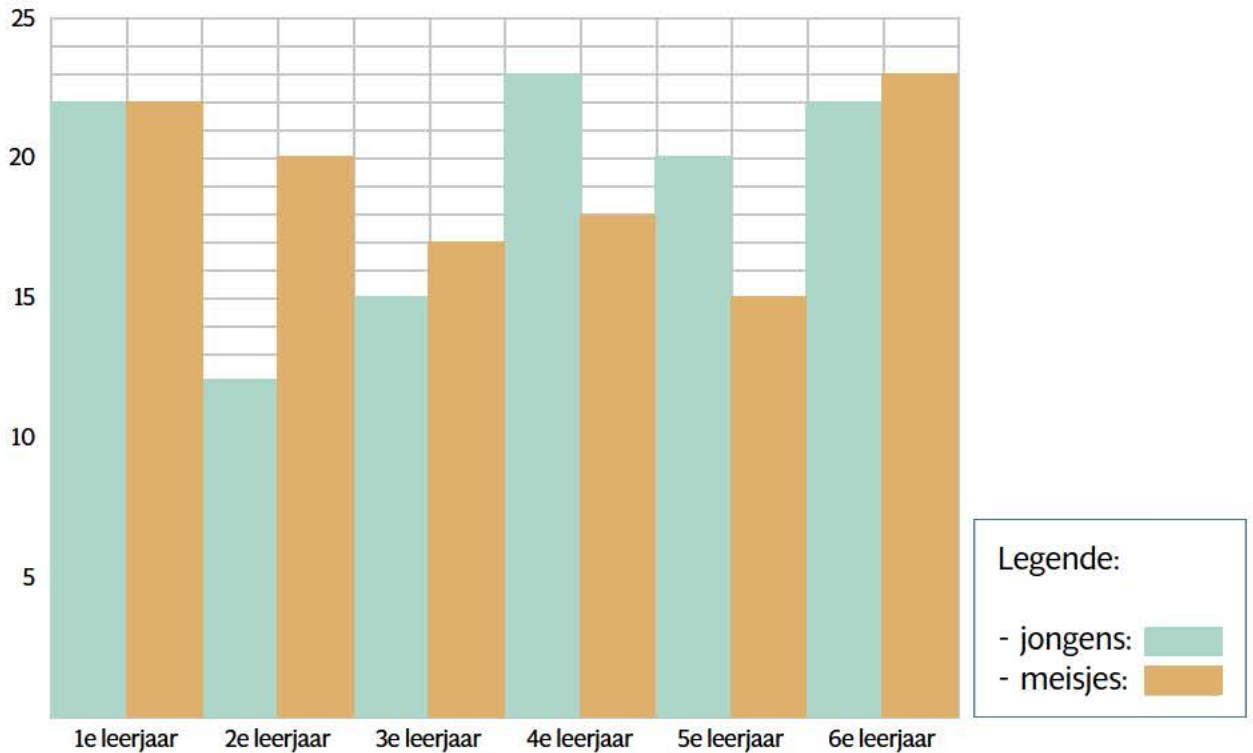
Net het omgekeerd, want ander halfrond.

4

Teken zelf een staafdiagram met deze gegevens en maak een legende.

Dit zijn de leerlingen van een school.

leerjaar	1	2	3	4	5	6
aantal jongens	22	12	15	23	20	22
aantal meisjes	22	20	17	18	15	23

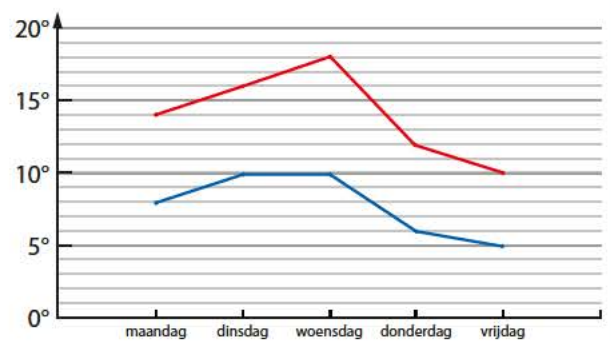
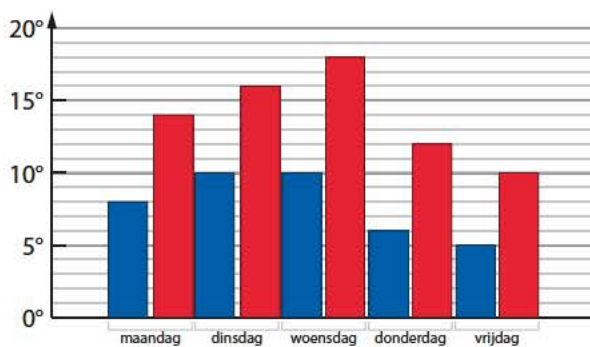

5

Zet het staafdiagram om in een lijngrafiek.

Temperatuur in de klas van Mo

■ maximumtemperatuur
■ minimumtemperatuur

GETALLENKENNIS

LES 21 Gemiddelde en mediaan

Kijk zeker eens naar je onthoudkaart!

1

Bereken telkens het **gemiddelde (G)** en de **mediaan (M)** van de verschillende vakken. Noteer tussenstappen in je kladschrift. Rond af tot op t.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	G	M
wisk /10	8	9	6	5	7	6	4	8	10	7	7
taal /10	5	5	8	7	5	7	7	8	6	6,4	7
wero /20	13	16	11	ziek	11	18	20	16	15	15	15,5

2

Gemiddelde maximumtemperaturen van september in Europa: vul telkens het ontbrekende gegeven in de tabel in. Noteer tussenstappen in je kladschrift.

Hier zie je een tabel van de gemiddelde maximumtemperaturen van september van verschillende hoofdsteden.

Kopenhagen	Stockholm	Oslo	Finland
17 °C	16 °C	16 °C	15 °C

gemiddelde temperatuur in Noord-Europa? 16 °C

Dublin	Londen	Berlijn	Amsterdam	Brussel
16 °C	19 °C	20 °C	18 °C	19 °C
Luxemburg	Parijs	Wenen	Ljubljana	
18 °C	21 °C	20 °C	20 °C	

gemiddelde temperatuur in West-Europa? 19 °C

Vilnius	Tallinn	Riga	Warschau	Praag
17 °C	16 °C	18 °C	19 °C	20 °C
Bratislava	Boedapest	Boekarest	Sofia	
21 °C	23 °C	25 °C	21 °C	

gemiddelde temperatuur in Oost-Europa? 20 °C

Rome	Madrid	Lissabon	Nicosia	Valetta	Athene
26 °C	27 °C	26 °C	31 °C	26 °C	26 °C

gemiddelde temperatuur in Zuid-Europa: 27 °C

STORYBOARD

Vlog onderwerp: _____

Vlog titel: _____

